

moči. Avtor je na odpravi pisal dnevnik in se v njem pogovarjal sam s seboj; če mu prisluhnemo, izvemu tudi zgodbo o starem Ožbeju, ki mu ni uspelo priti na Triglav, in to je bil mogoče prvi vzgib za avtorjevo zahajanje v hribe. Mene pa je najbolj prevzelo tistih šest strani, na katerih se daleč od doma z ganljivo ljubeznijo spominja Glažute, starih Trbovelj, kjer je v sicer skromnih razmerah preživel najlepša leta: otroška (po Glažuti so poimenovali eno izmed gora, na katere so stopili prvi: Glažuta Fjeld).

Pritegnile so me misli o smiselnosti (skrajnega) alpinizma: »Zato ne sprašuj, zakaj smo šli tako daleč /.../ Ali ni mik skrivnosti v njenih neznankah? /.../ Kratko in malo moraš iti. /.../ Obzorja izzivajo, dokler ne pogledamo, kaj je na oni strani. /.../ Pomilujem tiste, ki so z ubijajočo vsakdanjostjo utišali v sebi vznemirljivega sopotnika, večnega gonjača in strastnega iskalca.« In o odzivih ljudi: »kadarkoli smo šli na daljšo plezarijo /.../, je vsak sklenil nekako takole: ja, lepo, srečno pot, pa glej, da se ne ubiješ; škoda bi te bilo (to zadnje so dodali zelo redki). Ta svarila pred samoubijanjem mi niso všeč. Zakaj ljudje pri tako lepih rečeh, kot so gore in plezanje, najprej pomislijo na konec? Zakaj se z nami ne vesele življenja?« Zanimivo je tudi avtorjevo precej kritično razmišljanje o alpinističnih »korifejah«, kot sta Kugy in Messner.

Janez Bizjak se je po dveh letih udeležil še mariborske odprave in čeprav »prve ne pozabiš nikoli«, tudi o tej pripoveduje navdušeno in prizadeto, poleg nje pa na kratko predstavi še domžalsko iz leta 1981. Knjiga se konča s pregledi grenlandske zgodovine, raziskovanja in alpinističnih odprav, še posebej jugoslovanskih – hrvaške 1971, »svojih« dveh in domžalske (s seznami udeležencev in dnevnik dogodkov). Bogatijo jo številne fotografije in nekaj avtorjevih risb ter zemljevid Grenlandije. Intervju z Janezom Bizjakom smo objavili v Planinskem vestniku 10/09.

Mojca Luštrek

NOVICE IN OBVESTILA

Zbor vodnikov 2009

V soboto 21. novembra 2009 je v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu potekal Zbor vodnikov PZS. Pred zborom je predsednik PZS Franci Ekar prvič podelil najvišja priznanja, ki jih podeljuje Vodniška komisija, in sicer priznanja za 30-letno delo na področju vodništva z nazivom Častni vodnik in priznanja za 25-letno delo na področju vodništva Zaslužni vodnik. 12 vodnikov PZS je prejelo priznanje Častni vodnik, 28 vodnikov PZS pa priznanje Zaslužni vodnik.

Indok PZS

Ptujski planinec Nikola Vukotič in njegovih sto let

Lani smo se v našem društvu odločili, da naslov častnega člana podelimo dolgoletnemu zvestemu članu Niku Vukotiču ob njegovem 99. rojstnem dnevu. Že takrat smo bili prepričani, da nas bo vedno dobro razpoloženi Niko z vedrino pričakal v svojem novem stoletju, kjer se že nekaj mesecev kar dobro počuti.

Ni lahko desetkrat in več gledati v kamere ter izbirati pomembne besede, ko pa je v bistvu vse tako preprosto, pravi Niko. Verjeti je treba v tisto, kar delaš, in biti discipliniran. Treba je

občudovati naravo in imeti oči odprte za lepoto.

Veliko modrega je povedal v teh letih, veliko spoznanj nam je 'natresel' na nepozabnih druženjih in izletih, na katerih smo se vsi veselili njegove vedrine in domislic. Ptujski planinci smo lahko ponosni na svojega starosta!

Našega stoletnika poznajo po vsej Sloveniji, saj je prinašal smeh in pozitivno energijo povsod, kamorkoli je zašel. Najlepše, kar lahko človek podari človeku, je prijazna beseda in širok nasmeh. Tega Niku ni nikdar zmanjkalo in zato je, po našem mnenju, dočakal tako častitljivo starost. Ko sem dobila nalogo, naj spregovorim o njegovem stoletnem življenju in delu, me je postalo kar malo strah. Kaj povedati o njem ljudem, ki ga poznajo že zelo dolgo, in tistim, ki so ga spoznali šele v zadnjih letih?

Vesela sem, da ga poznam vsaj tako dolgo, da lahko o njem povem veliko lepega in modrega iz njegovih planinskih izkušenj. Ko sem namreč med svojimi zapisi iskala življenjske modrosti, sem ugotovila, da je za vse nas Niko ena sama modrost s stoletnimi izkušnjami. Kdo lahko dá boljši nasvet za zdravo življenje, pri kom se lahko naučimo še kaj več? Postal je modrec in naš vzornik. Z načinom življenja, ki ga je dosledno in do skrajnosti disciplinirano uresničeval, se je lahko 'zgodila' njegova stoletnica.

Malo je tako krepkih stoletnikov, zato smo nanj tako ponosni. Vemo, da si je svoja častitljiva leta prigaral sam. Nikoli se ni izogibal težavam; z njimi se je znal spopadati tako, da so ga kaj naučile in ga napravile še močnejšega.

Koliko drobnih radosti se je nabralo, ko smo se srečevali, se obiskovali in načrtovali skupna planinska potepanja! Največ zaslug za dobro opravljen izlet je imel prav Niko, ki nas je povezoval s svojo dobro voljo in iskričnim pogledom. Vsako srečanje je bilo eno samo veselje, čeprav je vsakega izmed nas pestila kakšna težava. Tudi zdravstvena.

»Če ti kaj manjka, pojdi k zdravniku, jaz ti nisem doktor,« je rekel v šali in nas naučil, naj svojih skrbi ne prinašamo v družbo. Ko se srečamo, mora biti za udeležence veselje, ne pa naštevjanje težav, ki ne prizanašajo nikomur. Z vsakega druženja smo odhajali bogatejši, napolnjeni z njegovo vedrino in iskričnimi domislicami.

Takih srečanj je bilo zelo veliko. Ko sem na spletu prebrala sporočilo, da si vsak človek, ki ga srečaš, zasluži tvoj nasmeh, sem bila prepričana, da so to misel zapisali prav na podlagi Nikovih

Ptuj, 2008; Niko na svojem vsakodnevem sprehodu
FOTO: NIKO ŽURAJ

izkušeni, kako postati stoletnik: tudi tako, da podarjaš prijazno besedo in nasmeh. Darilo, ki nič ne stane, a veliko pomeni ...

Ko ti en sam človek z veseljem zaupa, da si mu polepšal dan, tisti trenutek postane praznik. Tudi takšen čudodelnik je naš Niko! Glede na resnost življenja je vedno potreben nekdo, s katerim se lahko pošališ, pravi modrost.

Koliko pripovedi iz mladostnih let, koliko hrepenenja po mladostnih doživetij je še vedno čutiti v njem. Kako so se mu zasvetile oči, ko je pripovedoval o njih! Ali ni tudi to modrost, da mora človek izkoristiti dani trenutek in opraviti vse ob pravem času? Kajti šele tako lahko uživaš sadove svojega dela še v pozni starosti, saj imaš o čem premišljevati. Nikoli ga nisem slišala reči: »Žal mi je, ker nisem izkoristil dane priložnosti.«

Veliko modrosti in življenjske energije si je nabral v planinah. S svojim mentorjem in planinskim prijateljem Leom Planincem sta preplezala nešteto vrhov in se v Julijcih tudi kdaj zaplezala. Za človeka, doma iz ravninskega sveta, je bil to gotovo nov izziv. Od takrat je bil naš Niko predan gorskemu svetu in od takrat noben izlet ptujskih planincev ni minil brez njegove udeležbe. Zato je naš Niko tudi legenda planinskega društva Ptuj in nosilec plakete PZS.

Viktorija Dabič

Planinski tabor MDO Zasavja

Planinci PD Lisca Sevnica smo avgusta organizirali pohodni planinski tabor v poljskem delu Visokih in Zahodnih Tater. Tabora se je udeležilo 45 planincev iz enajstih društev. Osvojili smo več vrhov: Grzes (1653 m), tri Granate (2225 m, 2234 m in 2240 m) ter Rysy (2503 m); poleg tega pa še Babio goro (1750 m) v Beskidih ter Tri Korone (950 m) in Sokolico (747 m) v Pieninih.

Prepešali in doživeli smo kar šest lepih do 10 kilometrov dolgih dolin (Chocholowska, Koščielinska, Bystra, Jaworzynki, Gasienicowe, Suhey Wodey, Bialky, Rybieg potoka, Rastoky; soteska Krakow). Čudovita pokrajina s številnimi gorskimi jezeri (ogledali smo si jih sedem) nam bo ostala še dolgo v spominu kljub številnim domačim, predvsem mladim obiskovalcem na višku turistične sezone. Spoznali smo zgodovino, značilnosti in turistične znamenitosti pokrajine ter športno-turistično mesto Zakopane, na katerega smo gledali tudi s panoramske planote Gubalowke nad Zakopani. Veliko zanimivosti je povezanih z življenjem pokojnega papeža Janeza Pavla II. in drugimi znanimi osebnostmi.

Občudovali smo značilno leseno in zidano arhitekturo ter etnologijo tega predela. Obiskali smo najstarejši narodni park Pienine, se s splavi popeljali po reki Dunajec ter v obratni smeri prepešali apnenčasti greben z že omejenimi razglednimi vrhovi. Seveda nismo mogli mimo pokrajinskega središča Malopolske, lepo ohranjenega srednjeveškega mesta, in nekdanje državne prestolnice Krakowa. Ogledali smo si mestno središče, obiskali promenadno Florijansko ulico z mestnimi vrati, si ogledali nekdanji židovski geto Kazimirs z največjo sinagogo in se povzpeli na slikoviti grajski kompleks Wavel. Ogledali smo si čudovite umetnine v nekdanjem rudniku soli v 6 kilometrov oddaljeni vasi Wielitzka, ki slovi kot največja poljska turistična zanimivost. Ob vrnitvi domov smo se skozi rojstno mesto papeža Janeza Pavla II. zapeljali v Auschwitz, kjer smo si ogledali muzejski del medvojnega taborišča. Nastanjeni smo bili v motelu v turistični vasi Murzasichle, od Zakopanov oddaljeni približno 10 kilometrov.

Z nami sta bila dva lokalna planinska vodnika; pet dni je bil z nami na turah Jacek Plonczinski, sicer mag. geologije in dober poznavalec Julijskih Alp, tudi avtor vodnika po Julijcih v poljščini, vodnik Stanislaw Apostol pa je bil z nami dva dni. Obema smo zelo hvaležni. Za napotke, pomoč in kontakte smo izredno hvaležni tudi g. Piotru Skrzypcu v Sloveniji.

Janez Levstik

Tabor mladih planincev

Letošnji, že 11. skupni planinski tabor osnovnih šol iz Občine Škofja Loka je potekal od 1. do 4. julija 2009 v Domu na Komni. Za 25 mladih planincev smo skrbeli vodnica, mentorica in vodja tabora Ivanka Dolenc, vodnik Franjo

Koprek ter mentorice Zofija Kafol, Dana Mohar, Jerneja Bonča in Doris Kužel. Pri pripravi tabora sta sodelovala še predsednik PD Škofja Loka Jože Stanonik in Mateja Štojs Dolenc. Načrtovani program smo v štirih dneh v celoti izpeljali. Prvi dan smo se povzpeli od Koče pri Savici do Doma na Komni. Po kosilu smo se odpravili na planino Govnjač, od koder smo se oglasili na Radio Sora v Škofji Loki. Na planini smo si ogledali ostanke prve svetovne vojne, se poigrali na snežišču in občudovali raznovrstno planinsko cvetje. Ob poti nas je presenetil gad, ki je bil opozorilo, naj bomo previdni pri vsakem koraku, naj pogledamo, kam se primemo in kam sedemo.

Drugi dan smo se preko Bogatinskega sedla povzpeli na 2003 metrov visoko Lanževico. Vračali smo se preko Lepe Komne na izhodišče. Vzpon je potekal v lepem vremenu, po označeni kopni stezi, spustili pa smo se po snežišču. Za vse sta bila kepanje in drsanje po snegu sredi julija prav posebno doživetje. Po malici se je ulil dež in nas močil vse do Doma na Komni. Na radiatorjih smo posušili mokra oblačila in težko pričakovali nočno turo. V soju čelnih svetilk smo se od Doma na Komni podali do Koče pod Bogatinom ter se usmerili proti Sedmerim jezerom. Naš cilj je bila planina Razor, kjer smo ugasnili svetilke, prisluhnili glasovom narave in zapeli nekaj veselih planinskih pesmi. Naš povratek je potekal v tišini.

Tretji dan smo osvojili 1977 metrov visoki Bogatin in najvišjo točko letošnjega tabora, 2008 metrov visoki Mahavšček. Vračali smo se pod Vrhom Škrli čez Kser. Za spust na planino Govnjač smo izkoristili snežišče, ki nam je poestrilo turo. Zaključni večer je potekal v prijetnem vzdušju. Četrty dan smo se po brezpotju povzpeli na 1872 metrov visoki Srednji vrh. Vreme je bilo

